

MUTRIKUKO HERRI-ALDIZKARIXA. 2005eko uztaila. 42. zenb.

KALAPUTXA

AINHIZE

Azpiatzu

pentagramaren
harrietan,
kulunka

itsasoaren etorkizuna kolokan / arau subsidiarioen alegazioei erantzunak

M A L E N E T A N , P R E S O A K G O G O A N

BERTAN ELKARTEA
OSATZEN DUTEN DENDAK

AGERRETXXO OINETAKOAK
ALBARO DENDA
ALDATU ETXEA
ANDONEGI JANTZIDENDA
ATERPE ALTZARIAK
AUTOS MUTRIKU
BERISTAIN LIBURUDENDA
BOUTIQUE ALDATU
BUCEO EUSKADI
DONIBANE OKINDEGIA
ERDIKO MERTZERIA
GUADALUPE DENDA
HEIDIN DENDA
IPARRAGIRRE ALTZARIAK
OPTIKA
IÑIGO-BELEN
IZARRA UME JANTZIAK
IRIPE
APAIN
JONE LORADENDA
LON APRAIZ BOTIKA
MADARIAGA
MANEIRO LENTZERIA
MICROSYSTEM
MILA FRUITADENDA
MENDIBE KIROLAK
OINEZ KIROLAK
OLAIZOLA UME JANTZIAK
OLATZ MERTZERIA
POTERO
TINKO SPORT
TXALUPA LIBURUDENDA
URKIRI ELIKAGAIK

BERTAN

mutrikuko dendarien elkarte

Bertan faituz!

Kalaputxi hilabetekarixa

Argitaratzailea:

Karenka komunikazio elkarte
20830 MUTRIKU

Telefonoa: 943 60 34 68

e-maila: kalaputxi@topagunea.com

Laguntzailea: Mutrikuko udala

Tirada: 1.900 ale

Lege Gordailua: SS-787/01

ISSN: 1579-4792

Inprimategia: GERTU. Oñati.

Banaketa: Mutrikuko Institutuko
azken mailako ikasleak

Mutrikuko
udala

Gipuzkoako
Foru Aldundia

Eusko
Jaurlaritz

Aldizkari honek erakunde hauen
dirulaguntza jasotzen du euskara
bultzatzearren

Kalaputxik ez du bere gain hartzen
aldizkarian adierazitako esanen eta
iritzien erantzunkizunik.

Eskerrak ematen dizkizue aldizkari
hau kaleratzea posible egin duzuen
guztioi

EDITORIALA

Heltzear ditugu aurtengo Malenak. Urte osoan zain eta hementxe ditugu. Mutriku herriaren doinuen artean hasiko zaizkigu parrandarako egunak, urte osoko nekeak eta penak ahazteko egunak. Bost egun horietan, har ditzagun abegikor gurera datozenak eta, betiko moduan, izan ditzagun gogoan, arrazoiu bategatik edo bestegatik, gure artean ez dau-denak. Alaitasuna izan dadila nagusi gure herrian, jai-giroan murgildurik. Kalaputxi ere hor ibiliko da batetik bestera jaian sartuta.

Eta Malenak igarota, udako oporrak, atseden hartzeko sasoia. Kalaputxik ere atseden hartuko du abuztuan, zuekin irailean berriz elkartze-ko. Ordura bitartean, irailerako zer edo zer nahiko bazenute, badakizue non dagoen Kalaputxiren habia, Luardo Etxearen beheko solairuan, sarrera Barrenkaletik duena.

Beraz, irakurleok, zuek ere hartu atseden eta ondo-ondo ibili iraila bitartean!

a u r k i b i d i a

Informaziua	4
Zeuk esan	5
Puri-purixan	6
Bi hitzetan	8
Komikixa	9
Gizartia	10
Karenka	12
Bi hitzetan	14
Kirola	20
Aisialdia	22
Osasuna	24
Gizartia	26
Zorion agurrak	28
Argazki zaharrak	29
Agenda	30

INTERESEKO TELEFONOAK

OSASUNA

Anbulategia (Osakidetza)	943 60 43 00
DYA Mutriku	943 60 33 17
DYA zentrala	943 46 46 22
Mendaroko ospitala	943 03 28 00
Odol emaleen taldea	943 60 39 30
Javier Otxagabia botika	943 19 50 26
Lon Apraiz botika	943 60 32 50
Larrialdiak	943 461 111

ADMINISTRATIO BULEGOAK

Udaltzaingua	943 60 70 48
Udaletxea	679 16 25 00
Turismo bulegoa	943 60 32 44
Posta zerbitzua	943 60 33 78
Bake epategia	943 60 30 44
Epaitegia	943 60 32 44
Epaitegia	943 60 70 49

IKASKUNTZA-IRAKASKUNTZA

Goizeko Izarra ikastola	943 60 36 75
San Miguel ikastetxea	943 60 31 95
Mutrikuko Institutua	943 60 36 27
Udal euskaltegia	943 60 30 94
Musika eskola	943 60 37 80
Haur eskola publikoa	943 60 31 43

GIZARTE ONGIZATEA

Gizarte Ongizate zerbitzua	943 19 50 81
Anai Arte jubilatuen egoitza	943 60 34 10
Mikel Deuna zaharren egoitza	943 60 38 71
Anaiarte jubilatuen egoitza	943 60 30 83

ZEBITZUAK

Pesa	902 10 12 10
Eusko Trenbideak	902 54 32 10
Loiuko aireportua	905 50 50 05
Hondarribiako aireportua	943 19 23 47

BESTE BATZUK

Liburutegia	943 60 41 82
Kiroldegia	943 60 31 75
Frontoia	943 60 45 44
Gasolindegia	943 60 32 10

Autobusak

MUTRIKU – DONOSTIA – MUTRIKU

Mutrikutik	Astegunak	7:00 / 10:00 / 13:30 / 19:30
	Zapatuak	10:00 / 16:30
	Jai egunak	10:00 / 19:30
Donostiatik	Astegunak	8:00 / 11:30 / 14:30 / 20:30
	Zapatuak	11:30 / 19:30
	Jai egunak	11:30 / 20:30

MUTRIKU – BILBO – MUTRIKU

AUKERAK:

1. BIZKAIBUSen autobusa hartu Ondarroan:
1- 6:10ean hasi eta 20:10 arte orduro.
2- 6:40ean hasi eta 19:40 arte orduro.
2. PESAren autobusa hartu Eibarren, haraino Euskotrenen

ONDARRUA - MALLABIA - ONDARRUA

Ikus Kalaputxi 13. alea

Trenak

Tren guztiak, adierazitako lehenengo ordutik aurrera, **ORDURO**

DEBA – DONOSTIA – DEBA

Debatik	6:44-7:44-...-21:44
Donostiatik	5:47-6:47-...-20:47
Jai egunetan	8:44etan hasiko dira

DEBA – BILBO – DEBA

Debatik	6:43 -7:43 -...-20:43
Bilbotik	6:00 -7:00 -...-20:00
Jai egunetan	8:43etan hasiko dira

DEBA – EIBAR – DEBA

Debatik	6:43 / 7:43 / ... / 21:43	Jai egunetan, 8:43etan hasiko da
Eibartik	6:13 / 7:13 / ... / 21:13	Jai egunetan, 8:13etan hasiko da

Zaintzako Botikak (Mutriku – Deba)

UZTAILA

11tik 17ra	Lon Apraiz
18tik 24ra	Zalduegi (zapatu goizean, Jabier Otxagabia)
25etik 31ra	Jabier Otxagabia

ABUZTUA

1etik 7ra	Portillo (zapatu goizean, Lon Apraiz)
8tik 14ra	Lon Apraiz
15etik 21era	Zalduegi (zapatu goizean, Jabier Otxagabia)
22tik 28ra	Jabier Otxagabia
29 eta 31	Portillo (zapatu goizean, Lon Apraiz)

IRAILA

1etik 4era	Portillo (zapatu goizean, Lon Apraiz)
5tik 11ra	Jabier Otxagabia
12tik 18ra	Zalduegi (zapatu goizean, Jabier Otxagabia)
19tik 25era	Jabier Otxagabia
26tik 30era	Portillo (zapatu goizean, Lon Apraiz)

Tel: OTXAGABIA: 689 58 57 59 APRATZ: 630 05 50 97
PORTILLO-ZALDUEGI: 669 26 22 01

IBARPLAS

Zure neurrirako leihoak,
kalitatez jarritako eta bukatutakoak!

Pol. Ind. Itziar-Tel: 943 199 226 - Fax: 943 199 196
Web orria: www.ibarplas.euskalnet.net
E-maila: ibarplas@ibarplas.euskalnet.net
20829 ITZIAR (Gipuzkoa)

Gogoratu gutun guztiek agertu behar dutela nork idatzita datozen, nahiz eta ezizenez, inizialez edo bestela sinatuta argitaratu. Ez da argitaratuko norena den agertzen ez duen gutunik.

Utzi esateko duzuna Barrenkalea, 12 - beheko buzoian edo kalaputxi@topagunea.com helbidean.

AGIRRE LEHENDAKARIA

Lehengo egunean Bilbon izan nintzen medikuarenean, Lehendakari Agirre kalean, hain zuzen ere. Hantxe, itxaron gelan nengoela, izen hartaz gogoetan jardun nuen eta pentsatu ere bai izen hartan erakusten zela Bilboko udal-arduradunek zein gutxi erreparatu zioten hizkuntzari izen hura aukeratzean.

Gure zaharren ahotan askotan entzun ahal izan ditugu 36ko gerraren kontuak, hemengoak eta hangoak, aurrekoak eta gerokoak... eta guztiek Ama mutrikuarra izan zuen Jose Antoniori erreferentzia egitean Agirre Lehendakarixa esan ohi zuten, dute.

Medikuarenetik bueltan etxera nentorrela akordatu nintzen gurean ere, Mutrikun, Jose Antonioren Amaren jaioterrian, badugula Lehendakari Agirre kalea duela zenbait hilabete-tatik hona. Eta konturatu naiz, Bilbo-koek bezala, gure udaletxeko arduradunek zein gutxi erreparatu zioten hizkuntzari izen hori aukeratzean.

Mereziko luke izena zuzentzeak eta, jakina, hurrengoan izen berriak jartzean, izen horiek euskaraz pentsatuta jartzea, endemas izen horiek euskal tradizioan, geurean hortaz, hain barneratuta baditugu. Ez, ala?

Andiko

EGAÑA APARKALEKUKO TXARRIKERIXA

Gaur arte ez naiz ausartu, pentsatzen nuen garbituko zutela, baina, ez. Ez dute garbitu, beraz, salatu nahi dut. Ez dira izan bi egun ezta bi aste ere, pasatzen utzi ditudanak. Aapiriletik hona (ez naiz hasi egunak kontatzen) garbitu gabe dago! Leku publikoa da, erabiltzaileok

hilero ordaindu egiten dugu. Ez da diru gehiegi ere, baina hilero kobratzen digu udalak garbitasunaren izenean honenbesteko bat. Eta kontrola, nork darama? Nik telefonoz deitu nuen duela hilabete, Egaña aparkalekuko bigarren pisuko irteera non eta nola zegoen esateko. Bertatik pasatzeak gonbitxo larrixa ematen du, benetan.

Ez dakit zenbat erabiltzaile garen, ezta beste norbaitek salatu duen ere, baina noiz pentsatzen duzue garbitzea? Nire iritziz, ordua da!

Egaña aparkalekuko

erabiltzaile bat

40 URTE ETA GERO...

Honezkero, herriko kale, taberna eta denda askotan ikusi izango zenuten "Gure Ametsa" dantza taldeko 40. urtemuga iragartzen duen kartela. Iñigok eginiko irudi dotorea, ekitaldien egunak eta orduak zehaztuta eta behean, laguntzaileen bi anagrama; bata, txistu taldearena eta, bestea, Mutrikuko Udalarena. "Laguntzaileak", hitz aproposa? Txistu taldea, ahal duen neurrian beti laguntzeko prest, baina udala?

5000 euroko aurrekontua eduki dugu jaialdia antolatzeko, tablatua ere jarriko ziguten, "ezin kejaru" eta laguntzaile bezala agertu behar. ZE IRONIA!!!

-Euskal jantzi eta argazki erakusketa antolatu behar genuen Zabielen eta traste guztiak gure lokaletik erakusketara aretora eramateko, barrutik daukagun sarbideetik egitea pentsatu ondoren (erosoena eta lojikoena delako), ATEA IREKI ETA... ADREILUEKIN ESTALITA. Ze demontre da hau? Egiteko beharra egongo zen, baina loka-la erabiltzen dugunok zer esateko ere edukiko dugu behintzat! Ala udalak ez digu haintzakotzat hartzen?

- Zerbait antolatzerakoan, ohitura dugun bezala, herriari jakinarazteko, udalak "herriaren ahotsa" zabaltzeko duen megafonia erabiltzen dugu (bandoa). Eta oraingon ere, noski, asmo horrekin genbiltzan. Idatzia prestatu, udaletxean sarrera eman... eta ea noiz erantzungo zain. Baina egunak pasa eta gure harridura gero eta haundiagoa. Oraindik bandorik jo ez. Azalpenak eskatu eta hara erantzuna: Ez zait iruditzen egokia zuen idatzia udaletxeko bandotik ematea. Ederki. Baina, noski, azalpenak eskatzera joan arte inongo abisurik ez (itxuraz, gure eginkizunen artean hori da beste bat, idatziak egokiak diren edo ez asmatzea).

- Lehen aipatu bezala, ekainaren 18tik 26ra euskal jantzi eta argazki erakusketa Zabielen. Astebete lehenago 2 kartel utzi genituen udaltzaingogan. Bata turismo bulegoan jartzeko eta Zabieleko kristalean bestea. Hilaren 17a ailegatu (barixakua) eta bi kartelak falta. Udaltzaingora joan eta biak han (hautsa hartzen). Zabieleko kristaleko giltzak herri honetan liburutegiko arduradunak bakarrik dituenetz, astelehenera arte ezin ipini (zapatuan turismo bulegoan jarriko al zuten!).

Gure uste xumean laguntza ematea, ez da dirua ematea eta tablatua montatzea bakarrik!

Ez dugu eskatzen ekitaldiak udalak antolatzea. Hori bai dela gure egin beharra. Lanaren truke ez dugu dirurik jasotzen, herriaren esker ona baidzik. Ez hondatu herritarrok egiten dugun lana, MESEDEZ!!!

Dena den, ez da guztia ezkorra izango. Nahiz eta iragarritako egunean euriagatik atzeratu, ekainaren 26an gure lan eta izerdi guztia taularatu genuen eta benetan hunkigarria izan zen jendearen (zeuen) presentzia, esker ona eta txalo zaparrada.

Mila esker herritar guztioi!

Gure Ametsa Dantza Taldea

itsasoaren etorkizuna kolokan

Bizitza arrantzan eman dute. Ume-umetatik itsasoaren kresal usaina izan dute lagun. Hirurak erretiratuta egon arren, oso gertutik jarraitzen dituzte arrantzaren gorabeherak. Lion Ituarte, Ramon Galparsoro eta Jesus Mari Arrizabalaga «Masillas»ekin hitzordua jarri eta berriketan aritu gara lasai ederrean. Egoera bera lasai egoteko modukoa ez izan arren, etorkizunari itxaropenez begiratu nahi diote.

Oso gazterik hasi ziren itsasoarekin harremanetan...

«5-6 urtekin joaten nintzen aitonaarekin txibitara. Ofizialki 14 urterekin hasi arren, 13rekin egin nuen lehenengo marea, *Etxekalte Txikin*. Soldaduzka ondoren *Etxekalte Berrin* hasi banintzen ere, gero Ondarroara joan nintzen, arraste-arrantzara. Han 10 urte egin ondoren, merkantzia-ontzi batera joan nintzen, hartan 7 urte eginda. Gero Pasaian ere ibilia naiz, makinari, 4 urtetan. Azken 11 urteak ingeles ontzi batean eman ditut» kontatu digu Ramonek.

«Arrantza txartela 14 urterekin jaso eta 6-8 urte egin nituen aitarekin *Txanbelenan*; ondoren, *Gorrin* ibili nintzen. 1962an, eskolara joan eta titulua atera ondoren, arraste-arrantzan hasi nintzen eta hala aritu izan naiz jubilatutarte» adierazi digu Lioneke.

«Hauek ur handietan ibili diren bitartean, ni eguneroko arrantzan ibili naiz jubilatutara arte. Lehen, normalean 12-13 urterekin hasten ziren itsasoan. Baimenik ez izan arren, han ateratzen ginen. Beti erne ibili behar kostazainak ez harrapatzeko» azaldu digu «Masillas»ek.

Aurtengo antxoaren kontuak urak harrotu ditu hemen eta inguruan. Benetan hain larria al da itsasoaren egoera?

«Lehen arrain asko zegoen baina ez zen behar beste ordaintzen, gutxi balio zuen. Prezio txikia izan arren, lehorrean baino gehiago irabazten zen itsasoan. Urteak pasa ahala lehorra goraka joan zen, lantegietako komenioak, aseguruak... eta hor aldaketa handia etorri zen lehortarrentzat. Itsasoan, berriz, ez zen inolako hobekuntzarik izan. Arrantzalea harrapatutako arrainaren prezioaren arabera bizi zen».

Gauzak ondo eta tajuz egiten badira, oraindik ez da berandu egoera konpontzeko, arrainak birsortzeko gaitasun handia dauka eta.

Arrantzalearen bizimoduak okerrera egin du eta egoera horretan ez du inork itsasora joan nahi.

«Orduan arrain asko ikusten zen eta ikusi esaten dudanean hala izaten zelako esaten dut. Antxoa gaez *ardoran* harrapatzen zen eta egunez *sardatan*. Bestalde, antxoa udaberrian bakarrik harrapatzen zen eta udaberritik kanpo, antxoa egon arren, ez zen harrapatzen; gaur egun, urte osoan dabilta antxoaren atzetik».

«Eta ez hori bakarrik, eguraldi txarra ikusten zenean ere asko ez ziren joaten itsasora; gaur, eguraldi txarrenetan ere itsasoratu egiten dira. Atunetan ere, 30eko haizearekin inor ez zen joaten; gaur, berriz, 30eko haizearekin kainaberak botatzen dituzte. Ondorioa? Lehen arrain mota ugari ikusten zen itsasoan, zapoa, bixigua, papardoa... horietatik batzuk, ia denak desagertu egin dira».

Arraina gutxitzearen arrazoiak zeintzuk izan daitezke?

Gaur egun teknologiak aurrera egin du, eta nola, gainera! Abantaila horiek gehiago harrapatzeko dira. Munduan ez dago aurrerapena modukorik baina horiek kontrolatu egin behar dira.

Bestalde erabili diren eta egun erabiltzen diren arrantza-tresnek ez diote inolako mesederik egiten ez arrainari ez bere habituari, hondo guztia arrasatu egiten baitute. Azpi guztia desginda, arrainak ez dauka non ezkutatu eta beste norabide bat hartzen du. Baina gizonak ere kriston sarraskiak egin ditu itsasoan, arrain asko harrapatu, gehiegi, eta harrapatutako beste arrain asko itsasora bota hilda.

Nire arrantza mota ez da izan hain agresiboa... baina dena da pekatua. Adibidez, amua. Amua esaten dute ona dela; jakina

ona dela amua, beste tresna asko baino hobeagoa! Baina behar den baino amu gehiago botatzen baduzu, arazoa sortzen duzu. Lehen, pintxuan hasi zirenean arraina aukeran harrapatzen zuten, apareju erdia edo laurdenarekin, ontzia legatzez kargakarga eginda ekartzen zuten. Baina ez dakit zeinentzat ez zen izango nahikoa eta gehiago harrapatu behar zen, hau da, apareju gehiago bota... eta abusatu egin da. Arrainak badu birsortzeko gaitasuna baina bere denbora eman behar zaio.

Bestalde, kutsadurak ere izan du eraginik arraina gutxitzean. Edozer botatzen da ontzitik, ematen du itsasoak dena desegin-go duela eta ez da egia. Nik sareetan igartzen nuen, egun batzutan korronte desberdin batzuk izaten ziren eta horietan plastikoak eta zakarrak biltzen genituen sareetan, guk beti jaso izan ditugu itsasotik.

Gogoratzen duzue Prestigeren kontua? Ea zenbat tona joan ziren kanpora momentu batean! Baina egungo petroliontziek ere ez pentsa oso zuzen jokatzeko dutenik. Birfinderietan petrolioia hustu ondoren ez pentsa bertan garbitzen dituztenik; gertatzen den errekin itsasora botatzen da ezin baitute minutu bat bera ere galdu horretan».

Eta nola egin aurre egoerari?

Arrain gutxiago harrapatuz, hori aspaldiko kontua da, arrantzaleek eta patroiak asko hitz egin izan dute honetaz. Hemen, baxuran, kupua jarri zenean irabazi zuten gehien arrantzaleek, era berean arraina ere zaindu egin zen. Lehenengo, 8 mila kilo, gero 6ra jeitsi zen eta 2-3 urtetan hala ibili ziren arrantzaleak. Gero ez dakit zeinek apurtu zuen tratua, baina kontua da gero bakoitza nahi zuena egiten hasi zela... eta gaur arte.

Hor daukazu Mediterraneo, hor dena kontrolatzen dute: irteera, sarrera, bakoitzak honenbeste kaxa eta kitto. Egia da hango ontziak txikiak direla eta sareek ere horren arabera izan behar dutela.

Orain arte bezala joaten bada, oso gaizki. Neurriak aspaldi

hartu behar ziren: paro biologikoak, tonelajea, kupoak, sareak... Teknologia ere ikaragarri aurreratu da. Guk garai batean 85 brazako sareak erabiltzen genituen; gaur, berriz, 300 eta gehiagokoak erabiltzen dituzte arrantzan. Dena horrela doa, ontziak handiak, sareak itzelak, arraina detektatzeko tresna perfektuak... arrainak ez dauka non gorde. Nire ustez, ontzirik handiena 100 tonakoa izan beharko litzateke eta horren arabera joango liriteke sareak. Baina gaur itzelezko ontziak egiten dira. Nik ikusita dauzkat ontzi irlandar batzuk etxara bakoitzean 200 tona berdel harrapatzen zutenak. Sareak ere kilometrikoak ziren.

Nik gogoan dut garai batean Ondarroako ontzi bat eta mutrikuar batzuk ibiltzen ginela berdeletan, martxoan hasita. Guri bermeotarrek esaten ziguten berdela pobreen arrantza zela. Guk 10 amu ibiltzen genituen eskuko. Bixigua, legatza... gutxitu zirenean bermeotarrak, hondarrabitarrak... denak hasi ziren berdeletan».

Europar sartzeak ere ez dio inolako mesederik egin hemengo arrantzari. Lehen Europatik bazetorren arraina baina gaur mundu guztiko arraina sartzen da Forondan eta gureak balorea galdu du. Astero-astero, Eskoziatik 3 kamioi zapo sartzen dira hemen, guk debekatuta daukagu harrapatzea eta hemen-dik kanpokoek dena libre daukate. Hori ere xelebrea da gero... Arrain txikia harrapatzea debekatuta dago, ezin da harrapatu, eta ondo iruditzen zait. Joaten zara Andaluzia aldera eta «pescaito» ikusten duzu taberna guztietan. Nola ulertzen da hori?

Etorkizunik ba al du itsasoak?

Zainduko balitz eta beharrezko kontrola izango balu, bai; arrainak eta naturak indar handia dute bersortzeko eta errekupeatzeko. Alferrik da hemen neurri batzuk hartzea, hau eta bestea debekatzea eta hemendik kanpo orain bezalatsu jarraitzea, mundu osoak hartu behar du ardura, itsasoa zaintzea denon lana da, konpromisoa ere denona izan behar da.

Orain antxoari tokatu zaio, lehen bixiguari, papardari... bihar agian legatzari. Frantziako kosta oso aberatsa da, legatzak bertan erruten du edo botatzen ditu arrabak. Hori gertatzen den sasoian kosta osoa ontziz beteta egoten da «uso pasean» bezala, denak prest lagatzaren zain. Sareekin, pintxoekin, pelagikoekin... denak balio du, dena arrasatu arte ez dago bakerik.

Eta ez da arrantzaleen errua bakarrik, hau kate bat da, arrantzaleak ondo irabazi nahi du, armadoreak asko asko irabazi nahi du, berdin zaio bihar arrainik ez egoitea, dagoenean bon-bon...

Derrigorrezkoa da arraina kontrolatzea, ikertzea...

Itsasoko bizimodua gogorra den arren, arrantza izango nuke lanbide

Ikerteta asko egin da, asko esan da arrainaren eta itsasoaren etorkizunaz baina ez da interesatzen. Gobernuei bost axola zaie arrantzaleen etorkizuna.

Guk, sikiera, arrain mota asko ezagutu dugu, baina ondoren datozenek? Horiek arrainak liburuetan besterik ez dituzte ikusiko eta jaten duten arraina haztegietakoa izango da. Guri ere tokatuko zaigu haztegietakoa arraina jatea, eta ez da gaizki egongo itsasoa deskantsatzen uzteko baldin bada».

Bestalde, arrantzaleen baldintzak okerrera egin dute ikaragarri eta gazteek ez dute itsasora joan nahi. Gu joaten ginenean 15-18 egun egiten genituen itsasoan eta 3 egun etxean. Gaur, berriz, itsasotik portura eta 12 edo 24 ordu berrira itsasora batzuetan etxerik zapaldu gabe. Egunez egunera doa okertzen arrantzalearen bizimodua. Lehen 3-6 eguneko mareak egin, aparailuak sartu, arraina atera eta 6-8 orduko atsedena portuan; gaur, ordea, aparailuak itsasoan utzi eta portura. Han arraina atera, telefono dei bat egin eta martxa itsasora. Lehen legatza harrapatzeko 4000 amu erabiltzen ziren, gero 6000, orain 14000... arrantzaleak 24 ordutan zutik, izugarrizko bari-zeak hanketan, ez jan, ez lo... Gaurko gazteek ez dute lan egin nahi baldintza horretan. Zein da, orduan, soluzioa? Kanpotarrak, atzerritarrak, gutxiagorekin konformatzen dira gainera.

Nik semeari esan nion, «aitak egin du egin beharrekoa baina zu ez zara itsasora joango, nahikoa neu». Hori aita askok esan diote semeari, gaurko panoramarekin oso zaila, ia ezinezkoa da gazte bat itsasora joatea.

Eta nola ikusten duzue Mutrikuko panorama?

Orain-oraingoz ez da ona, gerora ez dakit. Bizimodua asko aldatu da eta ez da erraza egungo baldintzetan lana egitea, gazteak disfrutatu egin nahi du. Gauza asko aldatu beharko liriteke; hasteko diru gehiago irabazi beharko litzateke, bizimodu lasaia izan, lan baldintzak aldatu, segurtasun gehiagorekin lan egin... Aldaketa handia eman beharko luke arrantzak jendea erakartzeko eta horretarako gogoia eta borondatea behar dira».

Itsasoa gogorra izan arren gustura aritu direla aipatu digute hirurek. Bejondeizuela! Orain disfrutatu ahal duzuen guztia, merezi duzue eta.

BANATZAILEEN AZKEN BANAKETA

Hasiera-hasieratik ibili dira institutuko ikasleak Kalaputxi eramaten Mutrikuko buzoi guztietara. Azken mailako ikasle batzuk izaten dira langintza horretan eta, nahiz eta hileren batean kale batean edo bestean huts ere egingo zuten, benetan gogo eta ilusio handiz jardun dute.

lazko ekainetik aurtengo Malenak arteko Kalaputxi guztiak banatzen hartutako nekeak eman dien dirua kurtso bukaerako bidaiarako erabili dute, Malaga alde hartara joateko. Ez da bidaia finantzatzeko modu txarra.

Aurrerantzean, aurtengoak unibertsitatera edo auskalo nora joango diren eta haien ordezkariak etorriko zaizkigu. Hori irailean izango da. Bitartean, gozatu Malenak eta uda ere bai.

ABUZTUAN ATSEDEN

Iritsi zaizkigu Malenak eta udako oporraldia hartzeko garaia ere bai. Hori dela eta, Kalaputxiko lan-taldeak ere atsedeen hartuko du zenbaki hau zuen eskuetara iritsi eta bi-hiru asterako.

Indarberriturik, abuztuaren bukaera aldera hasiko gara berriz ere lanean Kalbaixo bueltarako zuekin berriz egoteko.

Bitartean, euskaraz letzeko ohitura galtzeko beldurrik ez izan, irakurle. Hor izango duzu HITZA eguneroko-eguneroko gure inguruko informazioa euskaraz letzeko aukera emateko. Gainera Berria eta Argia eta abar hor izango dira, betiko moduan.

Hortaz, Kalbaixuak arte, ondo ibili.

komikixa

gotzon santander

ALEGAZIOEI erantzunak

Kalaputxiren 36 alean, aurtengo urtarrilekoan, hirigintza mailan datozen urteetarako Mutriku prestatzen zihardutela esan genuen, baita prestaketa horren emaitza izango den plangintza bideratzen ari zela. Plangintza horretako jarraibidean, arau subsidiarioak dira, beharbada, jendearentzat ezagunenak. Eta orduan esan genuen moduan, aurrera atera nahi diren arau subsidiario horiei zenbait alegazio jarri zitzaizkien, aurreikusita zeuden planteamenduei beste ikuspegi bat emate aldera, planteamenduei aldaketak proposatuz edo, besterik gabe, proposamen berriak egiteko. Alegazio horiek otsaileko 37 alean agertu genizkizuen. Orduan emandako hitza beteaz, Kalaputxik alegazio haiei emandako erantzunen berri emango dizue jarraiko lerroetan.

ALEGAZIOAK

Udalak onartutako arau subsidiarioen berrikuspenaren hasierako onarpenari hogeita hamar alegazio egin zitzaizkion, Mutriku EGINEZek, Mutriku Natur Taldeak eta partikularrek aurkeztuta, azken horiek gehienak. Otsailean esan genuen horien guztien berri ematea ezinezkoa zela eta udaleko hirigintza sailean galdetu genuenean esan ziguten dokumentuari modu orokorrean alegazioa aurkeztu ziotenak Mutriku EGINEZ eta Mutriku Natur Taldea izan zirela. Gainontzeko alegazioak puntualak ziren eta, alde horretatik, ez ziren interesgarritzat hartu, bat izan ezik, Futbol zelaia tokiz ez aldatzearena hain zuzen ere, ehundaka sinadurak lagunduta aurkeztu baitzen.

MUTRIKU EGINEZek aurkeztutako alegazioaren ardatz nagusia hirigintza-koa izan zen eta udalerriko area ezberdinetan egiten ziren planteamenduei aurkeztu zitzaizkien alegazioa lau puntutan. Bostgarren puntu batean, nekazaritzako eta abeltzaintzako ustiapen berriak baimentzeko gutxieneko azalera 5 Ha. izatea eskatzea izan zen.

MUTRIKU NATUR TALDEAK aurkeztutako hogeita hamar alegazioak bost ataletara ekarri genituen azalpena erraztearren: Etxebizitzarako gordetako lurra; Azpiegitura nagusiak; Ekipamenduak; Jarduera ekonomikotarako lurra; eta Ingurumen fisikoaren babesa. Pentsatzekoa denez, aurreko lau ataletan zehar ere oso presente agertzen da ingurumenaren zaintzaren ideia.

Futbol zelaia tokiz ez aldatzeko eskatuz zenbait herritarrek aurkeztu zuten alegazioa, baina Futbol Taldearen alegazioa izan zen argudiatuena.

ALEGAZIOEI ERANTZUNAK

Urtarrilean azken alegazioa aurkeztu zenetik hona alegazio guztiak banan-banan aztertzen jardun dute Arau Subsidiarioen Berrikusketa idazten aritu diren Sabai enpresako arkitektoek. Alegazio horientzako erantzuna prestatu ondoren, ontzat hartuko diren alegazioek sortutako moldaketak egin behar izan dituzte hasierako agirian uztailaren 19an bilduko den udalbatzari aurkeztu ahal izateko.

Gai puntualen aurrean aurkeztutako alegazio batzuk onartzea proposatuko bada ere, lerrootan alegazio esanguratsuenei proposatzen zaizkien erantzunei helduko diegu.

MUTRIKU EGINEZek aurkeztutakoei dagokienez, Santa Katalina komenduaren inguruari zegokion alegazioa ez onestea proposatuko zaio udalbatzari, aurrerantzean ere proposatzen zen beste etxebizitza proposatuta. Hala ere, erresidentziaren paren aurreikusten zen eraikin bat kentzea eskatzen zen eta hori kendu egingo da, horko eraikigarritasuna tokiz aldatuta.

San Nikolaseko area handitzea eskatzen zuen MEK eta handitzea ere proposatuko zaio udalbatzari, betiere, handitze hori hotel bat eraikitzeari lotuta dagoela. Bestalde, area horretan

egindako beste proposamenak ez dira onartu aurrerago egin beharreko planteamenduak direla argudiatuta.

Hirugarren alegazioan San Miguelen etxebizitzarik ez egiteko eskatzen zuen MEK, eraiki beharreko ekipamendua (zinea, antzokia...) beste iturri batzuetatik finantzatzeko planteatuta. Alegazioa ez da ontzat eman eta etxebizitzak eraikitzea aurreikusten da ekipamenduaren finantzaketa modua. Alegazioan esaten denez, gero udalak aukera izango du etxebizitzarik ez eraikitzeke ere, beste diru-iturria izango balu ekipamendua eraikitzeke.

Azkiagari buruzkoa zen laugarrena ere ontzat hartu da eta San Migueleko zubitik plazarantz gatzela ezkerretara egingo diren eraikinen garajera errepidetik zuzenean sartu ahal izango da, Azkian gora edo Agaña aparkalekuetatik sartu gabe.

Landa ustiapen berriak baimentzeko gutxieneko azalera 5 Ha.-tik 2 Ha.-ra udalbatzak erabaki zuenez, Arauak berrikusten diharduen talde erredaktatzaileak ezin duela ezer egin adierazten du, 5 Ha. izatea eskatzen duen alegazioari proposatuko zaion erantzunean.

MUTRIKU NATUR TALDEAK aurkeztutako alegazioak asko izan dira eta horietan alde asko ikutu dira. Gorago adierazitako multzoetan bana daitezke erantzunak ere.

Orokorrean, Natur Taldekoek gauza pragmatikotara jo dute askotan, egin beharko liratekeen gauza zehatzetara, adokina babestu, zuhaitzak moztu ez, zakar-potoak jarri, argi-kontsumoa murriztu... eta horiek guztiek Plangintza Orokorraren tresna diren Arau Subsidiarioetan ez dute tokirik. Hala ere, talde erredaktatzaileak adierazi du horietako batzuen espiroarekin ados daudela eta, horietatik abiatuta, zenbait proposamen egingo dira ordenantza berrietan jasotzeko.

Etxebizitzaren inguruan, Natur Taldeak erroko alegazioa aurkeztu zuen zalantzan jarrita Mutrikun 900 etxebizitza behar izatea. Horrekin batera, lokalak etxebizitza bihurtzeko araudia ere eskatzen zuten. Alegazioari erantzun zaio esanez Euskal Herriko Lurralde Antolamendurako batzordeak hainbat irizpide kontuan hartuta eman zuela kopuru hori, 910 zehazki, eta horietatik 744 egitea aurreikusten du udalak. Bestalde, lokalak etxebizitza bihurtzeko ordenantza berezia egitea ontzat ikusten da.

Azpiegiturei dagokienez, Arauak berrikusten diharduen talde erredaktatzaileak, dauden proiektuak onartuta daudela kontuan hartuta, horiek aldaezintzat hartzen dituzte. Beste gauza bat izango da, gero, proiektu bakoitza garatzeko orduan hartu beharreko neurri zuzentzaileak proposatzea.

Ekipamenduetarako MNTk aurkeztutako alegazioak ere ez dira kontuan hartzeko modukoak, erredaktatzaileen ustez. Hori dela eta, atzera bota dira Mauleon atzean auditorioa egiteko, futbol-zelaia dagoenean lagatzeko edota Reiner enpresa dagoen tokian pistina bat egiteko proposamenak, nahiz eta arauetan

Reinerren ekipamendu bat egitea aurreikusita egon.

Jarduera ekonomikoetarako Reinerren akuikultura enpresa batentzat lurra gordetzeko eskatzen zuen MNTk eta, mojak joan eta gero hutsik geratu den komendua zaharren egoitzarako utzita, egungo erresidentziari ostalaritza erabilpena ematea. Bat ere ez onartzea proposatu du talde erredaktatzaileak, lehenengo ekipamenduetarako aurreikusita dagoelako eta bestea, komendua udalaren titularitatekoa denez, udalak ikusiko duelako zein erabilpen eman.

Azkenik, ingurumenaren babesari begirako alegazioen inguruan, talde erredaktatzaileak adostasuna agertu du zenbait proposamenen aurrean, adibidez, energia aurrezteari eta energia berriztatzaileak bilatzeari buruzkoa. Saturrararen aktuzio zenbait egitea adierazten zuen alegazioari erantzun zaio dagoeneko eginda dagoen proiektuari Madrilek eman behar diola bide. Arno ingurua eta itsas-labarrak babestu eta babes-eremua handi beharrekotzat jota aurkeztutako alegazioari, berriz, erantzun zaio esanez Arauek dagoeneko babesten dituztela eremu horiek eta ez dela babes maila altuagoa aurreikusteko beharrik ikusten.

Ingurumenaren babesari buruz esan behar da, gainera, Gipuzkoako Foru Aldundiko Hirigintza eta Ingurumena departamentuko Garapen Eramangarriko zerbitzuak eskatuta ingurumenaren gaineko eraginaren baterako ebaluazio azterlana egin dela. Txosten horretan egungo egoeraren eta arauen garapen osoak ekarriko lukeenaren arteko konparazioa egiten da, non gauden eta nora hel gaitzek.

AURRERANTZEKO BIDEA

Hil honen hemeretzian Mutrikuko udalbatzak, ondo bidean, aurkeztutako alegazioak onetsi edo ezetsi egingo ditu ezohizko bilkuran, udalaren arkitecto-aholkulariak egindako txostenean oinarrituta.

Urrats hori emanda, hurrengo Arau Subsidiarioen Berrikusketa Agiria Gipuzkoako Foru Aldundira bidaliko da, Diputatuen Kontseiluak sei hilabete izango dituela gaia aztertu eta erabaki bat hartzeko.

Foru Aldundiko Diputatuen Kontseiluak ondoko hiru erabakietako bat hartu beharko du: Agiria bere horretan onartu, Agiria baldintzapetuta onartu edo Agiria zati batean onartu. Atzera ere bota lezake Arau Subsidiario berrietarako proposamena, baina ez da hori normalena gertatzen.

Hortaz, urtea amaitu baino lehen edo datorrenaren hasierarako, beranduenez, indarrean egongo dira Mutrikuko arau subsidiario berriak eta horiek erakutsiko digute non, zenbat eta nolako etxeak egin ahal izango diren, baita non eta zelako parkeak egongo diren, baita herriko hirigintzarekin zerikusia duen edozein arlo nola bideratuko den.

AINHIZE AZPIAZU,

pentagramaren harietan kulunka

Atera batetik eta bestera bidean dabil aspaldi honetan gure Ainhize, atsedetik haritzeko astirik gabe. Gure Ametsa dantza taldearen 40. urteurrena ospatzeko ekitaldia bukatu ondoren, gure Kalaputxira igotzeko gonbita egin genion eta solasaldirako tarte bat hartu dugu, uzta-laren 16rako Debabarreneko txistularien alardearen antolaketan dabilela, "Kantuz Bizi" abesbatzarekin zuzendaritza lanean duen prestakuntza saio baten aurretik.

Zergatik txistua?

Egia esan, berandu hartu nuen txistua lagun bezala, hamabi bat urterekin. Zortzi urterekin hasi nintzen solfeo ikasketetan eta pianoa izan zen nire lehen musika tresna. Etxe zokoan jarduten nuen teklatuari jo eta ke; bitartean, kuadrilako lagun bat kalean zehar, Joakinen taldean txistua jotzen. Hark inbidia ematen zidan eta han joan nintzen Joakinengana. Musika nekienez, berehala hasi nintzen txistuari putzaka.

Batxilergora iristean, solfeoko ikasketekin jarraitu nuen, txistua, pianoa, armonia eta kontserbatorioko beste gai guztiak jorratuz, hamasei urterekin dena uztea erabaki nuenera arte. Hala ere, txistulari taldearekin jarraitu nuen.

"txistua beti izan da ardatza nire musika bidean"

Urtebetean nerabegaroko haizeen zirimoletan ibili ondoren, izugarritzko pena hartu nuen hartutako erabakia-ekin eta aurrera jarraitzea erabaki nuen. Pianoa albo batera utzi eta Debako musika eskolara joan nintzen txistua ikastera, bertan urtebete egin nuelarik.

Institutuko ikasketetan UBI bukatzean, garbi neukan nire bizitzak musikari lotua izan behar zuela eta kontserbatoriora joan nintzen. Txistuarekin jardun nuen, lehenengo erdi mailan eta goi mailan ondoren. Horrekin batera armonia ere ematen zen, noski, eta asko gustatzen zitzaidanez, lau urtetan eman nituen kontrapuntua, fuga eta konposizioa. Interpretatu ez ezik, musika ondo idaztea ere bazen nire helburua eta oso interesgarriak ziren han markatzen ziren pautak nire asmoetarako.

Bizitza, musikari lotua?

Bai. Hezkuntzan ari naiz profesional-

ki. Musika eskoletan urte batzuk igaro ondoren, DBHn dihardut musika irakasle lanetan.

Utzitako pianoarekin ere adiskidetu naiz. Konposaketarako eta belarria lantzeko lagungarri zait eta "hobby" bezala jotzen dut etxean. Biolinaren soketan irristatzen ere hasia naiz, baina ez diot denbora gehiegirik eskaini. Ea datorren urtean serioago harzen dudana.

Eta beste saltsetan ere, hor ari gara. Txistulari taldearekin, dantzarekin eta herriko "Anaiarte" eta "Kantuz bizi" abesbatzak ere oso gustura zuzentzen ditut. Merezi du.

Txistulari ala danbolintxero?

Txistulari ona izateko danbolintxerua ere izan behar da. Beharbada, lehen danbolintxeruak zirenak orain txistulariak dira, finago bezala gelditzen da, baina nik badakit txistulari izan nahi baduzu, danbolina ondo astintzen jakin behar duzula.

Zurezko txistua ala pastazkoa?

Dudarik gabe egurrezkoa. Ez du konparaziorik. Egia da gaur egun gehienek pastazkoak erabiltzen dituztela, merkeagoak, hondatzen zailagoak, euriak ere ez die eragiten, baina profesional edo halako maila batean aritzeko, egurrezkoak beste sonoridade bat du. Nik beti egurrezkoa erabiltzen dut.

Zenbat pieza buruan?

Sekula ez zait okurritu ere egin kontatzerik. Agian nota gehiegixko, hor burmuinean dantzan. Inoiz gertatu izan zait ariñ-ariñ batekin hasi eta beste batekin bukatzea ere. Baina pieza asko. Asko.

Mihia ala eztarria?

Biak. Eta biak ondo erabilita. Mingaina suabe-suabe eta eztarria, biak dira garrantzizkoak txistulari on baten zat. Abiadura lortu nahi bada, derri-gorrezkoa da eztarria, mingainarekin bakarrik ezin da.

“poliki-poliki maitemindu izan naiz txistuarekin”

Gaur txistuak, atabala, silbotea edo danboliña bezalako laguntzaile tradizionalak gain, beste laguntzaile berriak ere hartu ditu: kitarra, akordeoia, koroak, metalezko instrumentoak, txalaparta... Zer egin du txistuak? Irabazi, galdu, aldatu...?

Ez dakit zer esan. Aldatu bai. Aldatu zeharo, eta irabazi ere esango nuke baietz. Beharbada pieza tradizionalen kontzertu batean eta txistua soilik nahikoa da, baina uste dut entzuleek gogoz hartzen dutela beste instrumentoen laguntza pieza ezagunak jotzerakoan, eta Mutrikun koroa ere oso gustuko dute, baita beste zenbait herritan ere. Aberastu, jantzi, ez dakit zein hitz erabili baina ondorioak garbi ditut: Ordubeteko emanaldi batean entzuleek hobeto erantzutzen dute erreperatorioa txistuaren lagun berri hauekin agertzen baduzu. Dena den, bata ez du bestea kentzen.

Esan dezakegu txistua instrumento alaia dela, dantza, festa eta abarretan ikusten ohituta gaude, baina inoiz eragin al diozu negarrik txistuari?

Egia da tresna alai bezala agertzen dela gehienetan kolean eta festa giroan, baina oso tristea ere izan daiteke eta hunkigarria ere bai. Ez dakit negar eragin diodan, baina txistua jotzen negar egin dudala, bai. Badaki, bai, txistuak oso triste izaten ere.

Biribilketak, ariñ-ariñak, kontrapasak, zortzikoak... Zeintzuk dituzu gustukoak?

Fandangoak. Danboliñari izugarritzko egurra ematen diozu eta oso-oso gustuko ditut. Kontrapasak ere bai, kontrapas batzuk oso dotoreak eta eleganteak gertatzen dira. Minuetoak gustatzen zaizkit gutxien, nahiko berdintsuak dira eta aspergarriak egiten zaizkit batzuetan.

Erreperitorio tradizionaletik kanpo,

badaude, baita ere, gaur egungo konpositoreek txisturako egindako zenbait pieza oso gustoko ditudanak. Normalidadetik kanpo gertatzen dira, tonalidadearengatik edo beste instrumentuen laguntza dutelako. Aitor Amezagak egindako konposizioak, adibidez, asko gustatzen zaizkit.

Ba al duzu egun seinalaturik, non txistuari barrenetik aterako dizkiozun txinpartak?

Askotan atera izan dizkiot txinpartak. Urrutira joan gabe, dantza taldearen 40. urtearen ospakizunean benetan eta gogoz astindu nituen txistua eta danboliña.

Inoiz dibortziatu al da txistua zurekin?

Lehenengo txistu zaharra bai. Eraztunak erraz amiltzen zitzaizkion erabilera faltarengatik, baina oraingoa ez zait sekula dibortziatu; ez dakidana da, maiz erabiltzen dudalako den ala kalitate kontua besterik ez den.

Gaia aldatuta, antzerkigintzan ere ikusi zaitugu?

Umetatik gustatzen zitzaidan arlo bat da antzerkiarena eta egia esan ondo pasatzen dut antzerki taldean. Nire buruarekiko erronka bezala hartu dut. Oso urduri jartzen naiz jendaurrera azaltzerakoan eta terapia bezala ondo datorkit. Esango nuke fruituak ematen ere ari dela.

Zer esango zenioke Kalaputxitik, txistua hartzeko edo lagatzeko, dagoen gazteari?

“oso tristea ere izan daiteke txistua, hunkigarria ere bai”

Edade kritikoak denok izaten ditugula bizitzan eta hoiek ere bizi egin behar direla; bakoitzak bere bidea hartu behar duela eta ahalegintzeko aukeraketa horretan.

Dena den, beste alor batzuetara joko nuke agian.

Ez dakit noren ardura izango den, baina egia da txistua egoera ahulean bizi dela gure herrian. Gazteek txisturako joera izan dezaten landu egin behar da eskaintza eta erakargarri bilakatu. Produkturik saltzen ez badugu, ondorioak garbiak dira eta horretan uste dut musika eskolak baduela zer esanik.

Noiz arte iraungo du zure eta txistuaren ezkontide bizitzak?

Hil arte.

Eskerrik asko, Ainhize, eta jarraitu zure txistu gozoaz eta danboliñaz gure kale bazterrak alaitzen.

KAIKAK ETA BATELAK

Urte osoko estresa gainetik kendu eta lehorreko arazoez ahazteko aukera paregabea eskaintzen du aurten ere Arraun taldeak: kaiaka hartu eta portu inguruetan pasio lasaia emateko aukera freskagarria, alegia.

Ariketa pixka bat egin, ur gaineko lasaitasunaz gozatu, bainu eder bat hartu... plan hoberik, bai?

Horixe guztia egiteko aukera daukagu uztailaren 1etik aurrera, aste barruan ordu bi eta erdietatik zortzietara; eta, aste bukaeran, goizeko hamaiketatik ordu bietara eta arratsaldeko hiruretatik zazpietara.

Horretaz gain, Piñastegi egunerako kuadrilen arteko estropada prestatzen hasteko sasoia ere oraintxe da. Izena emateko epea zabalik dago eta edozeinek har dezake parte. Badakizue izena emanez gero zeuen esku izango dituzuela batelak uda osoan zehar ibiltzeko eta entrenatzeko. Ez zaitezte azken momentura arte zain egon; eman izena eta ekin preparatzeari, Kalbaixotan behar bezalako estropada herrikoia egiteko! Informazioarik nahi baduzue, deitu 605 751 127 telefonora.

BERTAN DENDARI ELKARTEAREN ZOZKETA

Mutrikuko dendarien elkarteak Madalen bezperan banatuko du 1.000 eurotako saria. Eguerdiko ordu bata aldera egingo da zozketa Goiko Plazan eta ikusi nahi duen edonoren aurrean. Sariaren irabazleak elkarteko dendetan gastatu ahal izango du dirutza polit hori.

Denok dakigu herriko denda txikien egoera gero eta larriagoa dela, baina herri txikietako bizimoduaren motorra ere badira neurri handi batean eta horretaz konturatu beharko ginateke guztiok.

Eskertzekoa da, beraz, horrelako ekimenak burutzea, guztion mesedetan dira eta.

Zozketaz gainera, abuztuaren bostean, ostirala, TXU-TXU TRENA ekarriko dute eta martxan ibiliko da arratsaldeko seietatik gaueko hamarrak arte.

- ✓ ISO-9002
- ✓ BRC Standards

1857. urtetik

Kantauriko **Antxoak**

Kalitaterik goreneko aukera paregabea

Antxoa fileteak Oliba oliotan - Antxoa fileteak Oliba oliotan Baratsuri eta Perexilarekin - Antxoa fileteak Oliba oliotan Piperminarekin - Antxoa fileteak Oliba oliotan Oreganoarekin - Alkaparretan biribildutako Antxoa fileteak Oliba oliotan - Antxoa krema - Antxoa saltsa - Antxoa gatzunetan

yurrita e hijos, s.a.

Ctra. a Oñate, s/n - 20030 MUTRIKU (Gipuzkoa) País Vasco
Tel.: +34 943 603 249 - Fax: +34 943 604 420
www.yurrita.com

Aliprox

Zure marka berria

liderra den Talde baten babesarekin

*Malen jai zoriontsuak
opa dizkizuegu bezero guztioi!*

LARUNBATETAN ERE ZABALIK

Mijoa Industrialdea z/g 20830 Mutriku
Tfnoa: 943 60 43 34 Faxa: 943 60 40 76

ordaindu

interesik gabe

sukaldeak
armairuak
egongelak

logelak
bainuak
liburutegiak

etxebizitzaren erretformak eta
gremioen koordinazioa

DENA PREST KARMENGO AMAREN EGUNA OSPATZEKO

Aspaldiko ohiturari jarraituz, aurten ere prest izango dira Mutrikuko arrantzale jubilatua Gipuzkoako beste arrantzaleekin batera Karmengo Amaren eguna ospatzeko.

Hirurogeita hamar urtetik gorako gizasemeak dira egun honetaz dastatzeko aukera izango dutenak; osasunez ondo dabiltzanak behintzat prest izango dira Donostiara hurbiltzeko. Ohiturari jarraituz, ohiko hamaiketako izango dute Donostiako Tiburzio tabernan. Barrenak ondo berdindu ondoren udaletxeko pleno aretoan Donostiako alkateak zein Foru Aldundiko Diputatu Nagusiak harrera egingo diete. Ez da faltako dantzaririk ez eta bertsolaririk ere. Jubilatutiek beren oparia izango badute ere, zaharrenak izango du origarri berezia jasotzeko aukera.

Omenaldiaren ondoren meza izango dute San Pedro elizan. Elizkuna bukatzerako, atarian izango dituzte dantzari zein korduak euren omenez. Une hunkigarriak bizi ondoren, Gaztelubide elkartearen izango dute bazkaria. Kafe orduan ez da kanturik faltako.

Eztarriak guztiz urratu aurretik Itziar aldera joko dute arrantzale mutrikuarrak Itziarko Amari Salbea kantatzera. Ondo pasa ezazue zuen egun hau eta eutsi goiari.

ZAKAR POTO BERRIAK

Aspaldian herritar askoren kexua izan da herrian zehar zakar-poto gutxi zegoela. Jendearen ohitura txarrak aipatzen dira askotan zikin-keriaren iturri, baina jendeak ohitura onak hartzeko, baliabideak eta tresnak ere eman behar izaten dira.

Duela gutxi, herriko eskola adineko gazteek ere halaxe eskatu zioten udalari, zakar-poto gehiago ipintzeko.

Udalak ipini ditu azken hilabetearen zehar hogeita hamabost bat zakar-poto berri eta beste batzuk jartzekoa ere bada, Kalaputxik jakin duenez. Gainera, txakurren kaka jasotzeko eta haraxe botatzeko, zakar-poto berezi batzuk ere ipiniko ditu udalak, eskolako agenda XXlen barruan hartutako konpromisoak beteaz.

UDAN
TERRAZAKO MENUAK
ETA
MENU BEREZIAK

JARRI-TOKI Jatetxea - Tel. 943 60 32 39

tenis txapelketa

Uztailaren 17an amaituko den udako Tenis Txapelketak 10 urte beteko ditu, baina urteak daramatzate tenisean jokatzeko. Hilerri ondoko pistetan hasi, ikasi eta zaletasuna sortu zitzaizkien. Sekulako indarra hartu zuen tenisak garai hartan. Udalak, gainera, udaro ekartzen zuen irakasle bat ikasi eta teknikaz jabetu nahi zutenentzat...

Kiroldegia egiteko pistak kendu zituztenean, sarea lortu eta Ondarbeltzeko kantxara joaten ziren, eta hantxe iraun zuen euren afizioak. Geroago Institutuko patioan eta Ikastolakoan ere ibiltzen ziren, baina aterperik gabeko lekuetan gertatu ohi denez, lur zorua hondatu egin da eta ez dago pilota nora joango den asmatzerik. Hori dela eta, kiroldegiko kantxan jokatzeko dute orain.

Kiroldegia zabaldu eta gutxira hasi zen Iñaki Urreisti tenis txapelketak antolatzen, baina ezkon bidaian joana dela eta Eneko Elezgararekin hitz egin dugu. Enekok kontatu digunez, urtean bi txapelketa antolatzen dituzte: gabonetakoa eta udakoa. Herritarrek dira gehienbat neguko txapelketan parte hartzen dutenak, baina udan askotxo dira inguruko herrietatik etortzen direnak ere.

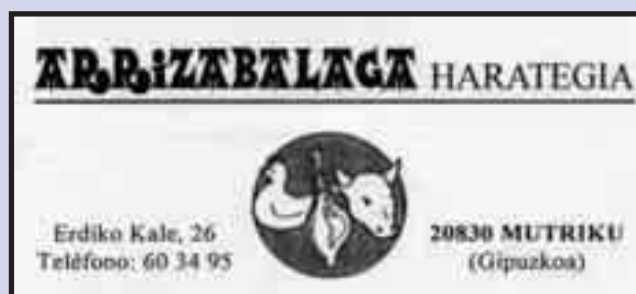
Pistarik ez eta kiroldegian jokatu behar izateak asko garestitzen du kirol hau: partidu bakoitzeko 7,20 euro ordaindu behar izaten dute bazkideek. Gaur egunean gaztetxoek ezin dute tenisean ikasi partidu bakoitzeko dirutza hori ordainduta. Afizionario atzera eragiten dio horrek; ikasteko, ibili eta ibili egin behar da eta.

Udalaren laguntzaz gain, herriko zenbait enpresa eta dendaren laguntza apala ere lortzen dute. Handik eta hemendik ateratakoarekin moldatu behar! 20ren bat lagun ari dira udako txapelketan. Parte hartzaileek ez dute kuotarik ordaindu beharrik, baina, hori bai, kantxaren erabilera ordaindu beharra dago.

Duela bi urtetik hona herri arteko txapelketa bat ere antolatzen dute. Izan ere, ez dago euskal federaziorik eta Espainiakoak Donostian edo antolatzen du zerbait, baina herrietan ez du batere laguntzen. Horrexegatik erabaki zuten herri arteko txapelketa bati ekitea.

Neska bakarrak iraun du orain arte. Hasi, hasi zen neska taldetxo bat, baina bata dela edo bestea dela, utzi egin dute denek. Ea, ba, neskak; anima zaitzete!

FRONTENIS TXAPELKETA

Aurten ere martxan da Mutrikuko II Frontenis Txapelketa. Kalaputxiren 42. hegaldiarekin batera jokatu da finala uztailaren 16/17ko astebukaeran Egañaneko frontoian. Ezingo dugu, beraz, emaitzen berri eman gure orrialdeetan, baina antolaketan dihardutenekin hitz egin dugu euren esperientzia konta diezaguten. Hona hemen Luis Karlos eta Andres Maderak kontatutakoak.

Nola hasi zineten?

Zortzi bat lagunek jokatzen genuen frontenisean. Palaz eskasak ginen ezkerrekin eramaten-eta; frontenisa, gainera, dinamikoagoa da, eta horregatik hasi ginen. Gehiago gustatzen zitzaigun. Larunbatero ibiltzen ginen.

Baten, horrelaxe hizketan ari ginela, geu zortzior arteko txapelketa egitea pentsatu genuen... Irabazleari, denon artean ordaindutako afaria! Baina baten batek esan zuen: *-Benga, segituan antolatuko dugu eta!* Eta horrela herri osoarentzat antolatzea erabaki genuen. Udaletxera joan ginen eta astebeteko gorabeheran, dena egin genuen.

16 pareja bildu ginen eta Udalak eman zizkigun pare bat txapela eta kopak... eta esperientzia oso polita izan zen. Ahaztu gabe esan behar da Iñaki "Tolonek" hartu zuela taldeak eta banatzeko ardurara.

Aurten berriz...

Aurten ere poliki-poliki gauzak hobetzen joan gara. Saiatu gara araudi txiki bat ateratzen, datorren urterako hobekuntzak pentsatzen ere hasi gara... Akatsak, egin ahala ikusten dira eta!

Aurtengo txapelketa maiatzaren 14an hasi genuen eta ondarrutarrak ere badira tartean; 17 pareja ari dira guztira, iaz baino bi lagun gehiago.

Azpimarratzekoa da hainbat belaunalditako lagunak biltzen direla kirol honetan: Lertxundi eta Etxaburu aita-semeak, Luis Karlos eta berea... Aitak ia 50 urte eta semeak 20 ez eta elkarrekin jokatzen ikustea oso polita da!

18ren bat urtetik hasi eta 70 artekoek dihardute, baina ez dago adin mugarik. Eduardo Arrieta izan da parte hartzailearik betaranoa.

2006rako babesleren bat topatu nahi dugu kamisetak ateratzeko...

Oso gustura gaude jendearen portaerarekin eta, gainera, sekulako giroa izaten dugu: primerakoa! Anima zaitetze eta apuntatu datorren urtean.

Mutrikuko Udal Kiroldegia

- ◆ GIMNASIA
- ◆ AEROBIC
- ◆ STEP
- ◆ BODY PUMP
- ◆ BODY COMBAT
- ◆ BODY BALANCE
- ◆ SPINING
- ◆ JUDO INFANTIL
- ◆ KANTXA
- ◆ ROKOBROMOA
- ◆ SAUNA
- ◆ FITNESS GELA...

Anima zaitetz!!

Magdalena, 20 z/g
Tel/Fax: (943) 60 31 75
Mutriku

Kirol Berri S.L.

Aurtengo udako oporretan Europara, merke-merke!

Badira bizpahiru urte hegaldi merkeko konpainiak martxan hasi direla. Hauek London, Erroma edo Europako beste hiri batera prezio ikaragarri baxuetan joateko aukera ematen dute. Begira ezazu, irakurle, hurrengo lerroetan zeintzuk diren jakin beharrekoak horrelako pagotxa ondo aprobetxatzeko.

Txikitan, eskola garaian, Europako herriei buruz irakasleek kontatzen zituzten istorioak oso gogoko izan ohi ziren ikasleentzat. "Zuek ere helduko zarete inoiz Amsterdamera edo Bruselara..." esan ere bai irakasle-
ren batek, ziur. Hitz haiek bidaietarako ilusioa sortu-
ko zion bati baino gehiagori, European zehar batera
eta bestera ibiltzeko ilusioa.

Urte batetik besterako planak eginda, baina, beti egoten da bidaiak amestu hori atzeratzeko arrazoirik: Bateko lagunek kale egitea, besteko dirutan eskas ibiltzea... Hala ere, beti geratzen da txikitatik izanda-
ko ilusioa betetzeko esperantza.

Bidaiak atzeratzeko aitzakiak gero eta urriagoak

Hegaldia merke atera dakizun, planifika ezazu bidaiak aurretiaz eta izan zaitez malgua irteera eta etorrera datekin

dira. Aitzakien artean usuen erabiltzen dena, diru eskasiarena hain zuzen ere, azken boladan indarra galtzen ari dela esan daiteke. Izan ere, badira pare bat urte hegaldi merkeak eskaintzen dituzten konpainiak agertu direla merkatuan. Nork esango luke larunbat gau batean edozein gaztek gastatzen duenarekin Londonera joan zintezkeenik?

Eta gutxiagorekin ere bai. Esate baterako, euro batekin Bartzelonatik Paris, Pisa edo Milanera joan daiteke. Hala ere, guri benetan inporta zaiguna Bilbotik ateratzen diren hegaldi merkeak dira, hurbilen daukagun aireportua baita Loiukoa. Lau dira momentuan horrelako hegaldiak eskaintzen dituzten konpainiak: *Hapag-Lloyd Express*, *vueling.com*, *aerlingus.com* eta *easyJet.com*. Lehenengoak, Alemaniako Kolonia, Hannover eta Stuttgart hirietara eramango gaitu. Bigarrenak, *vueling.com*-ek, Bartzelona, Malaga eta Valentziak gain, Erromako Fiumicino aireportuan utz gaitzake. *Aer Lingus* konpainia irlandarrak, Dubline-
rako hegaldiak egiten ditu. Eta azkenik, *EasyJet*-ek, Londoneko Stansted aireporturako bidaiak txartelak salduko dizkigu.

Aterpetxe batean geratzea merkeagoa dela badirudi ere, egun badaude prezio oneko hotelak ere

Askok ez daki Miarritzen ere aireportua dugula. Eta ez dago Bilboko aireportua baino askoz urutiago. Han *RyanAir* konpainiak operatzen du, hegaldi merkeko konpainia ezagunena, *EasyJet*-ekin batera. Hauek biek, bi euskal hirietatik ez dute norako askorik eskaintzen baina Londonen eskala eginez gero, aukerak ikaragarri hazten dira, Britainia Handiko hiriburutik Europako hainbat eta hainbat herritarako hegaldiak baitituzte aipatutako bi enpresek.

Baina kontuz. Ez pentsa hiri bat eta hara joateko eguna aukeratu eta tomate kilo baten balio bereko

Bartzelonatik Paris, Pisa edo Milanera euro batekin joan zaitezke

hegaldia lortuko duzunik. Merke atera dakizun, planifika ezazu bidaia aurretiaz eta izan zaitez malgua irteera eta etorrera datekin. Beste gomendio bat: Hilabetearen lehen eta azken egunak ekidin itzazu, uztail, abuztu eta irailean, bereziki. Eta kontuan izan eskainitako prezioan normalean ez direla tasa eta zergak sartzen. Hauek, gutxi gorabehera, hogeit bat euro gehiago izango dira.

Hegaldiaz aparte, ostatu merkea topatzea ere garrantzitsua da bidaia prezio onean atera dakigun. Europa guztian, nazioarteko erakunde baten barne dauden ehundaka aterpetxe aurki daiteke itxurako prezioan. Erakunde hau *Hostelling International* izenez ezagutzen da eta bere web orrialdeak edozein nazioko aterpetxe zerrenda erakusteaz gain, erreserbak egiteko aukera ematen du. Aterpetxe batean geratzea merkeagoa dela badirudi ere, egun badaude prezio oneko hotelak ere. Bota iezaiozu begirada bat *Bancotel*-en web guneari. Gainera, hotel merkeen eskaintza hasi berri da, hegaldi merkeen enpresek izandako arrakastak eraginda. Oraindik gutxi dauden arren, Londonek badiu eskaintzak (pasa zaitez *EasyHotel*-en web gunetik).

Azkenik, horrelako bidaia bat prestatzekotan baldin bazaude, eros ezazu zoazen herrialdeko gida on bat. Gida ezagunenak, eta gure ustez benetan gomendagarriak, *Lonely Planet*-enak dira. Gidek, tokiko garraio, ostatu eta jantokien berri emango dizute eta, batez ere, lekuko tabernen berri, musika zuzenean ikusten duzun bitartean garagardotxo bat non hartu jakin dezazun.

Web guneak

Hegaldi merkeko konpainiak:

EasyJet: www.easyjet.com

RyanAir: www.ryanair.com

Vueling.com: www.vueling.com

Hapag-Lloyd Express: www.hlx.com

Aer Lingus: www.aerlingus.com

Ostatua:

Bancotel: www.bancotel.es

Easy Hotel : www.easyhotel.com

Hostelling International: www.hihostels.com

aparra Udarako eskaintza paregabea!
JANTZIAK - PITXIAK
Erdiko-kale, 29
Tfn.: 943 60 45 94
20530 MUTRIKU
(Gipuzkoa)

ARRIETA
AUTOZERBITZUA
 ONDA
J.M. Altzibar etorbidea - 943 60 31 01

Elikadura Osasun bide

Medikuntza eta kirurgian EHuko litzentziaduna dugu Pedro Ramos eta Zaragozako unibertsitatean egin zuen doktoradutza 1986an. Zamoran jaio eta Gasteizen bizi da Idoia mutrikuarrarekin. Gaur egun, EHuko irakasle da medikuntza, farmazia, dietetika eta nutrizioan. Irakasleen formakuntzan ere badihardu.

Beste zenbait arlo ere jorratu ditu, hala nola, artikulugintza, ikastaro berezi eta masterrak, hitzaldiak, 14 liburu ditu idatziak, komunikabideetan kolaboratzaile, gaisotasun batzuen saiakera klinikoetan, zenbait elkartetako bazkun. Bost sari ditu jasoak ikerketa mediku eta zabalkuntza lanengatik.

Mutrikun, Saturran Guraso elkarteak antolatuta, elikadurari buruz eman zuen hitzaldia dela eta, berarengana joan da Kalaputxi.

Zergatik gaixotzen gara, Pedro?

Gure gorputza hiru zutabetan sostengatuta dago: Eguneroko jardura fisikoa, 6 ordutik 8 ordura arteko loa eta elikadura egokia. Hauetako batean akats egitean, bizitza kalitatea murriztu egiten da eta gaixotasuna azaldu.

Zutik eta indartsu mantentzea gehien kostatzen zaigun zutabea, dudarik gabe, elikadurarena da. Elikagaiei buruzko ezjakintasuna izaten da arrazoi nagusia, prestatzeko era hurrengoa eta gure urdailera sartzen dugun kantitatea beste bat.

Maiztasunez erabiltzen ditugu animalia-gantzetan aberatsak diren jakiak. Jaten dugunaren %20 ez dugu beharrezko eta saltsa eta gatz ugari erabiltzen dugu gure prestaketetan. Gaur egun, nagusien gaixotasun kronikoen %60 elikadura desorekatu baten ondorio dira. Beraz, gure elikadura ezjakintasuna, denbora falta edo dena delakoagatik zaintzen ez badugu, noiz eta nola bukatzen den ez dakigun abentura baten barnean sartzen gara, baina betiere bukaera gaixotasunean duena.

Zerbait egin beharrean gaude orduan?

Elikagaiak hobeto ezagutzea eta zer jan behar dugun jakitea erraza eta dibertigarria ere izan daiteke. Adibidez, indiar, dilista edo garban-tzu plater batek azpizun onenak adina proteina ditu eta, gainera, kolesterolik gabe. Landareek ez dute kolesterolik eta, gainera, duten gantza asegabea da, "ona" gorputzerentzat.

**Denetarik pixka bat jan behar dugu,
gehiegikeriarik gabe**

P
A
N
A
D
E
R
I
A

O
K
I
N
D
E
G
I
A

GREGORIO TXEUE
ETXEKO TEL: 943 60 43 17
DENDAKO TEL: 943 60 36 43
OKINDEGIKO TEL: 943 60 45 12
Aupa Malenak!

GOTZON
ARRANDEGIA

Malen jat alatak igaro ditzaizuela!
Felix Txurruka, 2 - Tínoa 943 60 46 02 / 943 60 36 59

Hiru zutabe ditu gorputzak: jarduera fisikoa, loa eta elikadura

Oinarrizko arau bat dago elikatzerako orduan, "Denetarik pixka bat jan behar dugu eta inondik ez asko". Ez dago ona ala txarra den elikagairik, erabilerak eta maiztasunak dute garrantzia une bakoitzean. Idiazabalgo gazta eta berdela, adibidez, elikagai oso konpletoak dira edozein adinetarako, baina ez genduz maiztasunez erabili behar. Akatsa da egunero haragia jan behar dugula esatea; ez, oster, esnea edo bere deribatuak eta frutak zein barazkiak. Barazkiek dituzten antioxidanteek gure zahartza mantsotzen lagunduko digute. Arrainek ere haragiek baino kolesterol gutxiago dute eta arrain urdinarena, gainera, gantz asegabea da.

Beraz, akats asko egiten dugu elikatzerako orduan?

Bai. Asko dira, baina lau akatsetan laburbilduko nituzke. Lehena: **zer jaten dugun**. Erraz konturatuko gara gehiegi erabiltzen ditugula kalte gehien egiten diguten janariak (gantz asetueta aberats diren lukainka eta hestebeite franko, industrialki egindako opilak, gozokiak, saltsak, haragiak -egunero janda-). Bigarrena, **behar duguna baino gehiago jatea**. Euskal Herriko nerabeen %25ek gehiegizko pisua du eta berdin nagusien %55ek. Gure gorputza bezalako bankurik ez dago: jasotzen duenetik erabili gabe gelditzen den guztia gorde egiten du gantz moduan, eta pilaketa hau ez du egiten azalaren azpian soilik, baizik eta organo guztien inguruan eta baita arteria barneetan ere, bihotzerako, giltzurrintarako, garuntarako eta abarretarako odol jariora gutxituz. Hirugarrena, **jaten duguna, egunean zehar gaizki banatzea**. Gosari egoki bat (esne edo deribatuak, gozo eta gazi pixka batekin), bazkaria eta afaria plater bat eta postrearekin egin ordez, gehiegizko janaria irensten dugu bazkalorduan eta gutxi gosari eta afarietan. Hori dela eta, lan haundia eragiten diogu ordu gutxitan gure egosbera bideari eta urteetan aurrera joan ahala, gastritisak, bilhar besikularen arazoak, lehorreria eta bestelakorik agertzen zaizkigu. Denoi gustatzen zaigu gure lanak erritmo egokian egitea; orduan, zergatik eragiten dizkiogu gure gorputzari halako esfortzuak? Azkenik, **azkar jatea**. Ez dugu mastekatzeko, irentsi egiten dugu, jakiak dastatu gabe, eta ondorioz gehiago jaten dugu gure egosbera sistema nekarazita.

Lau akats hauek egiten dute elikadura osasun iturri izan ordez, gaixotasun bide izatea.

Ba al dago araurik elikadura on bat izateko?

Urrezko dekalogo bat azalduko dizuet:

1. Gosari oparo bat, bazkari eta afari arinekin (horrela, gorputza lasaia eta era etengabea elikatuko da).

Elikadura osasun iturri da, baina gaixotasun bide ere izan daiteke

2. Egunero, barazkiak eta fruta ale batzuk (bitaminak, proteinak, azukreak eta fibraz ornitzen gaituzte eta gure hesteentzako egokiak dira).

3. Haragia, astean 2-3 aldiz (haur eta gazteentzat gehiago).

4. Arraina, astean 3-4 aldiz.

5. Egunean 3-4 baso esne edo bere deribatuak (bi yogurt, gatzatu bat edo gazta freskoaren bi xerraren balioa du baso bat esnek).

6. Barazki lekadunak, astean 2-3 aldiz (dilistak, indiarrak, babak). Haragiak bezain aberatsak dira proteinatan eta ez dute kolesterolik.

7. Jakiak, ahal bada, gordinik jan, edo bestela egosita, plantxan edo labean eginak. Gutxitu frijituak eta asko erretako jakiak (erretako jakiek, heste lodian minbizia sortzen duten sustantziak dituzte).

8. Gutxienez 1,5 litro ur edan egunero (gure gorputzaren %65 ura da). Gehiago edaten bada, ez du axola; urak ez du gizentzen eta ez da erretenitzen.

9. Saltsa gehiegirik ez gehitu jakiei, aberatsak izaten baitira gantz asetueta, "txarrak" gorputzarentzat. Hobe da, adibidez, dilistei arroz pixka bat, azenario egosia eta oliba-olioa gehitzea, txorizo, urdai, sahieski eta birfrijituaren ordez.

10. Animalia jatorria duten jakiak (haragi, arrain, arrautza) prestatzerakoan, komeni da ilar, uraza, artale, tomate eta abar gehitzea, hauen fibrek hesteetan galeraziko baitute gantz asetu "txarrak" odolera igarotzea.

Mila esker, Pedro, eta on egin daigula!

ERDIKO
Merzeria
Kinkilak, azpiko arropak,
bariak, artilea...

Erdiko kalea, 12 - Tel. 665 715 039

ANSORREGI
Ondo pasa Molen jaiak!
Oinetakoenk

Erdiko kalea, 9 - 943 60 33 42

MALENETAN ERE PRE

Kaixo adiskide:

Jakinean izan arren, gogoratu nahi dizugu 720 euskal preso politiko (inoiz izan dugun kopururik handiena) ditugula Espainia, Frantzia eta munduan zeharko espetxeetan bahiturik eta sakabanaturik Euskal Herritik milaka kilometrora; espetxe barruko egoera lasgarria pairatzera beharturik, batzuk isolamenduan: egunero 24orduz ziegatik irten gabe; beste batzuk jipoiturik, tratu txarrak eta giza eskubideen zanpaketa egunerokoa bihurtuaz; eta hau nahikoa ez balitz, lagunak bisitak murriztuak izanik, presoak senideak astero milaka eta milaka kilometro egitera behartzen dituzte; beti ere bidean hiltzeko beldurrez, dagoneko sakabanaketa politikaren ondorioz 34 lagun eta senide hil bai dira eta ehunka zauritu.

Eskutitzak interbeniturik dituzte, euskaraz idatzi eta hitz egitea debekaturik, osasun asistentzia murrizta da edo ez da existitzen, horrela, presoak bat gaitortzean, bere bizitza arriskuan jartzen delarik. Gaixo batzuek zortea izan dute gaixotasun sendaezinarekin 92. artikulua aplikatuaz kalera irten eta aste gutxira senideen alboan hiltzeko; beste batzuek, ordea, oraindik espetxean jarraitzen dute gaixorik. Ikasketak egiteko eskubidea desagertu egin da...

Kanpoan, bitartean, komunikabideei eta politikariei ahoa hitz politekin betetzen zaizkie: errepresioak jarraitzen du, kontrol poliziala egunerokoa da, euskal gazteriarenaganako jazarpena izugarria da, atxilotetek jarraitzen dute eta euskal nahiz espainiar komunaldegietan inkomunikazioa eta tortura eguneroko praktika bihurtu dira:

**Noiz arte jarraitu behar dugu honela?
Ez al da nahiko? Errepresioa ez da
bidea! Etxean nahi ditugu!**

Guk, Amnistiaren Aldeko Mugimenduak Mutrikuko Gazte Asanbladarekin batera antolatutako Malen Jailetako ekitaldietan parte hartzera gonbidatzen zaitugu, egoera honen aurrean JAIK BAI, BORROKA ERA BAI!! lemapean gurekin bat egin dezazun. Denon artean lortuko dugulakoan, ESTATUS POLITIKOA ORAIN!

malenetako egitaraua

EUSKAL PRESOK

ISOAK GOGOAN

Uztailak 21,

eguna malen bezpera

00,00 inguruan: danborrada bukatu ondoren Manifestazioa Goiko plazatik beheko plazara Estatus politiko orain! Euskal presoak euskal herrira lemapean. Ondoren Euskal preso politiko eta iheslariei omenaldia. Ondoren beheko plazatik gaztetxera Gaztetxeko prekuzio taldearekin kalejiran Gaztetxe aurrian bukatu eta bertan jaiei hasiera emateko txupinazoa

ANTOLATZAILEAK: AMNISTIAREN ALDEKO MUGIMENDUA ETA MUTRIKUKO GAZTE ASANBLADA

Uztailak 22,

baixakua Malen eguna

Sokamuturra eta gero, Gaztetxian antzerkia (INTERRUPTUS taldea)
22,30 etatik aurrera kontzertuak Gaztetxean:
DESTITXIE eta SHARON STONER taldeak.

ANTOLATZAILEAK: MUTRIKUKO GAZTE ASANBLADA ETA AMNISTIAREN ALDEKO MUGIMENDUA

Uztailak 23,

zapatua, Amnistia eguna

13,00 etan Giza katea goiko plazatik beheko plazara Etxean nahi ditugu lemapean
13,30etan ekitaldi politikoa beheko plazan
14,30etan herri bazkaria

Beheko plazan. Bazkalondoan, bertsoak, kantaldia... Arratsaldean, trikipoteoa herriko tabernetan zehar.

(Tiketak salgai Zubixa eta Zubiaram tabernetan eta Gaztetxian)

22,30etatik aurrera, kontzertuak Gaztetxean
MENDEKU ITXUA, UNE eta KEIKE taldeak

ANTOLATZAILEAK: AMNISTIAREN ALDEKO MUGIMENDUA ETA MUTRIKUKO GAZTE ASANBLADA

Uztailak 24,

domeka, Kuadrila eguna

Herriko kuadrilek antolatutako ekitaldiz betetako eguna.

Uztailak 25,

astelehena, Santixo eguna

21,00etan Atxukalen afarixa. Ondoren, Malen jaixei bukaera emateko txupinazua.

ANTOLATZAILEAK: MUTRIKUKO GAZTE ASANBLADA ETA AMNISTIAREN ALDEKO MUGIMENDUA.

EUSKAL HERRIRA!!

Zorion agurrak

JULEN

Zorionak!! muxu haundi bat. Zure familiaren partez.

AITOR

Uztailaren 31n 8 urte beteko dituen etxeko mutil jatorrari, Zorionak! ondo - ondo pasa opor-
rak eta aupia athleti!

LEIRE

Uztailaren 10ean 5 urte bete dituen etxeko printzesari, Zorionak! Ondar-
ruko eta Mutrikuko familiaren partez.

NAHIA

(I) Zorionak gure neska handiari! Dagoeneko be-
deratzi kandela itzalita! Zorionak etxeko guztion
partez! Ondo pasa urte berria.

(II) Berandu, baina Zorionak Nahia, lagun guztion
partez. Pastelak goxogoxo egon ziren. Eskerrik
asko.

MAITE

Malen txiki egunean hasi-
ko duzun urte berria opa-
roa izan dadila! Zorionak
eta mila muxu famili oso-
aren partez. Preparatu
txokolata guk txurruak
eramango ditugu ta.

GARAIA

Zorionak gure etxeko
printzesari 6. urtebetetze-
an etxeko denon partez.

GARAIA

Zorionak eta muxu pillo
bat gure etxeko printze-
zatxuai, uztailaren 2xan
5 urte handi bete ditzula-
ko, izeba-osaba, aitxon
amona eta batez ere
amatxo ta aitatxon par-
tez.

ELAIA

Dauaneko zure lehenen-
go urtebetetzia pasau da
ta, aiba muxu potolo bat
fami-
liako danon partez.
Zorionak sorgintxo!

JUNE

Zorionak gure Malen txi-
kiri, 4 urte betetzen ditu-
zulako. Mila muxu etxe-
ko denon partez, baina
bereziki Iratin partez.

AITZOL

Kaixo pottoka!! Nork
betetzen ditu 3 urte
uztailaren 29an? Mutri-
kun espero zaitugu
denok besarkada handi
bat emateko. Zorionak,
mutil Handi, denon par-
tez, batez ere Ane eta
Anderren partez. Txoko-
latia prest!!!

ANE

Zorionak printzesa!!
Uztailaren 28an gure
etxeko larrosak 3 urte
beteko ditu. Mila kilo
muxu etxekoen partez,
eta batez ere ama, aita
eta Anderren partez.
Txokolata prest!!!

ANDER

Abuztuaren 28an gure
etxeko zaldunaren 7.
urtebetetzea ospatuko
dugu denok, mutil han-
diari belarritik tira eginez.
Zorionak kaballero!
Denon partez, batez ere
ama, aita eta Ane. Txo-
kolata prest!!!

DANEL

Zorionak etxeko erregea-
ri, aitona, ama, aita eta,
batez ere, Txikitinaren
partez. Eskerrik asko,
neba danel, horrenbeste
maitatzen eta zaintzen
nauzulako

IKER

Uztailaren 29an 8 urte
beteko duzunez, Zorio-
nak, Iker, Ama, aita,
amona, Ane eta familia
guztiaren partez. Ondo
pasa eta segi horrelakoa
izaten!

MARKEL

Zorionak etxeko jefe txi-
kiari! Gozokiak prest
izango dituzu, ezta? A
bueno pues! Segi hola-
koa izaten eta ondo pasa
zure eguna eta opor
guztia!

JOSEBA

Halako baten aillatu dia
Malenak! Pixkaterako jai,
ezta? Galbaixuak arte
izango deu astixa zure
urtebetetzia ospatzeko!
Mallubizko hiru matxo
haundi-haundi-haundi
zurretat, Ama, Leire eta
Enekon partez.

ONEKA

Uztailaren 1ean 4 urte
bete zenituenetz, Zorio-
nak! aita-ama, aiton-
amona eta bereziki zure
ahizpa Izaroren partez
muxutxuak.

MIKEL-AITOR

Uztailaren bukaeran etxean
badugu zer ospatu...
Zorionak Mikel eta Zorionak
Aitor!

argazki zaharrak

1972KO MALENETAN

Malen jaixetan egiten ziren txarlotadetan, beste batzuen artean, torero jantzita Rikar Garagarza eta Edu Arrieta.

Esther Garagarzak lagatako argazkixak

KALAPUTXI egiten parte
hartu nahi baduzu,
deitu **635748393**
telefonora.
Gustura hartuko zaitugu!

uztailak 16, zapatua

Debabarreneko Txistu Alardea
Txurruka plazan, gaueko 11etan

uztailaren 20tik 25era

MALEN JAIK
(Udalaren jai-programan begiratu)

uztailak 30, zapatua

Ertzantzaren musika banda.
Txurruka plazan, gaueko 11etan

abuztuak 6, zapatua

TXU-TXU tren
Arratsaldean, Goiko plazan
BERTAN merkatarien elkarteak antolatuta

abuztuak 10, eguaztena

Magia ikuskizuna Junkerekin
Txurruka plazan, gaueko 11etan

abuztuak 15, astelehena

Herriko Zaharrei omenaldia
Ziñua sosedadeak antolatuta

abuztuak 20, zapatua

ERTAROKO AZOKA
Egun osoan zehar, herrigunean zehar

abuztuak 27, zapatua

OTEHITZARI BIRAKA IKUSKIZUNA
TanttakaTeatroa eta Kukai dantza taldea
Txurruka plazan, gaueko 11etan

irailak 10, zapatua

BERTSO JAIALDIA
Bertsolariak: Lizaso, Egaña, Irazu, Unai Iturriaga eta
Xabier Astigarraga
Miruaitz pilotalekuan, Bertso eskolak antolatuta

irailak 11, domeka

Mendi irteera:Lokizko mendikatea
Burumendi Mendi elkarteak antolatuta

irailaren 13tik 16ra

KALBAIXUAK
(Udalaren jai-programan begiratu)

UDA OSOAN, urriaren 30era arte

Erakusketa: "Cosme de Churruca: Isasoa eta Argien
semea" erakusketa
Zabiel kultur etxean
Ordutegia: Astelehenetan itxita
Martitzenetik zapatara, 10:00-14:00 eta 16:00-20:00
Domeketan, 10:00-14:00

MALENETAKO PILOTA JAIALDIAK

Uztailak 22, barixakua

ESKUZKO JAIALDIA, arratsaldeko 5etan
Sarrerak frontoian eskuratu daitezke
Galarza V – Urberuaga Vs. Txafe - Nalda
Mtnz. De Irujo – Eulate Vs. Gonzalez – Pascual

Uztailak 22, barixakua

ZESTAZKO JAIALDIA, arratsaldeko 4:30etan
KINIELAK, Mutrikuko Pilota Eskolako gazteekin
Ondoren,
Mugartegi – Erik Vs. Txomin - Hormaetxea

KALBAIXOTAKO PILOTA JAIALDIA

Irailaren 10etik 17ra

ZESTAZKO JAIALDIA
16 bikoteren arteko txapelketa
arratsaldeko 5etatik aurrera
Irailaren 10, 11, 13 eta 14 sailatzeko partiduak
Irailaren 15ean, barixakua, finalaurrekoak
Irailaren 17an, zapatua, Finala.

ZUEN ELKARTEAK ANTOLATUTAKO
EKITALDIEN BERRI EMAN NAHI BADUZUE,

**HEMEN DUZU
KALAPUTXI!**

Tel.: 635748393

Estetika eta Terapia Institutoa

1- Aurpegi eta gorputzeko tratamenduak

2- Masajea :

- Estetikoa

- Terapeutikoa

3- Drenaje linfatikoa

4- Depilazioak :

- Beroa

- Hotza

- Elektrikoa

- Laserra

5- Pedikura - Manikura

6- Makillajeak

7- Mikropigmentazioa

8- Hidromasajea

9- Kontsulta medikoa

10- Dietista

Apain

Laserraren

plazerra

proba

ezazu !

Pisua

kontrolatzeko

dietista.

Etorri

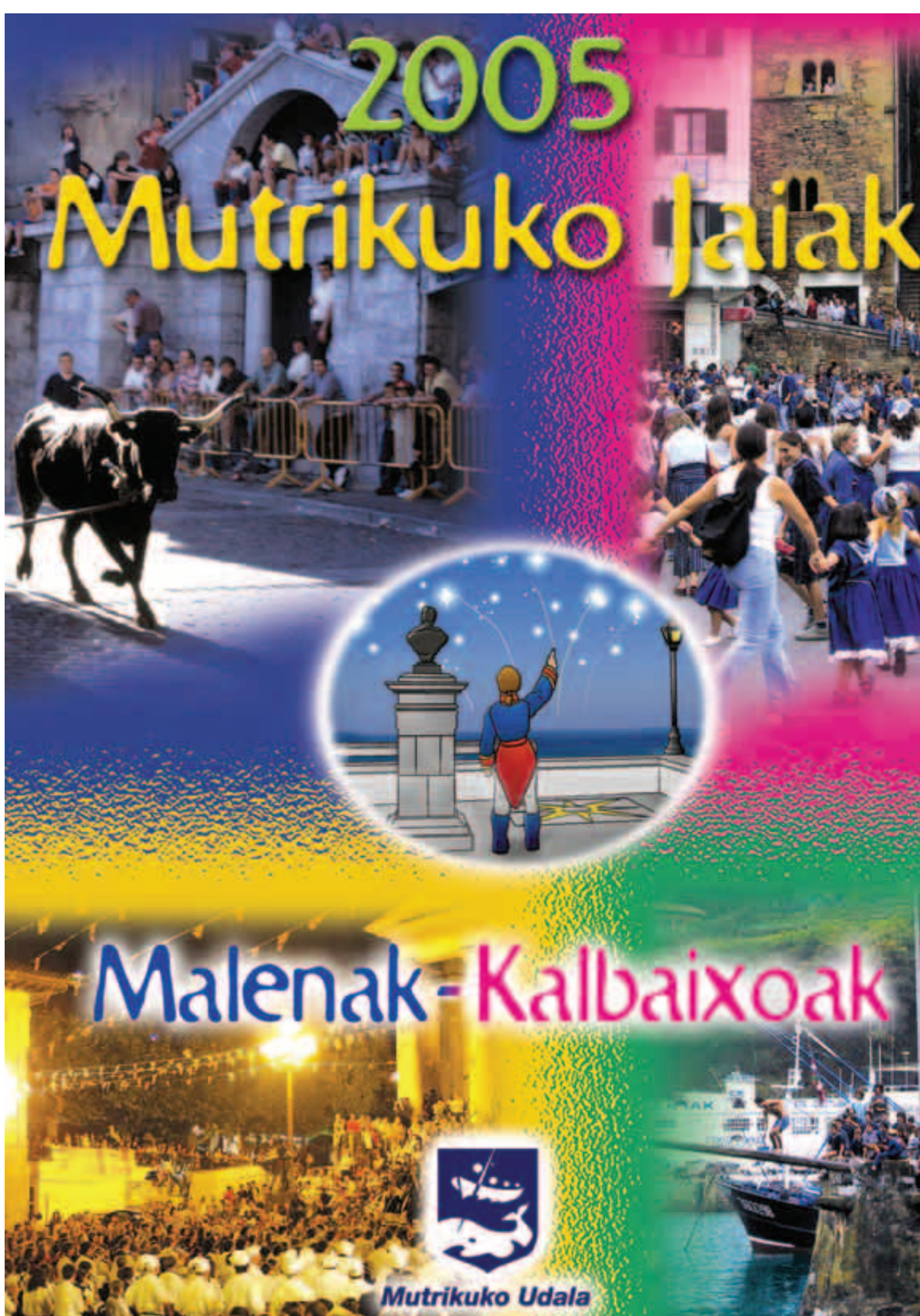
eta

Galdetu !

Behoko Plaza, 5
Tlfnoa.: 943 60 42 29
20830 Mutriku

2005

Mutrikuko Jaiak

Malenak - Kalbaixoak

Mutrikuko Udala